

การเสด็จพระราชดำเนิน

จังหวัดนครศรีธรรมราช

พศ. ๒๕๐๒ สุกระกาญจน์

พ่อหลวงบันดาลให้
น้ำรินดินดีใครเล่า
บุญของแผ่นดินไทย
ที่ยังงามมีข้าว
ทุกซัใดเห็นไป บรรเทาด้วยพระบาท

เนื้อเพลง “ภูมิแผ่นดิน นวมินทร์มหาราช” ข้างต้น แต่งขึ้นเพื่อสดุดีพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขแก่ประชาชนชาวไทยมาแต่ครั้งเสด็จครองราชย์ จนถึงวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ โครงการที่ทรงปฏิบัติได้แก่โครงการหลวง โครงการส่วนพระองค์ และโครงการตามแนวพระราชดำริ เป็นต้น โครงการเหล่านี้กระจายอยู่แทบทุกจังหวัด รวมทั้งจังหวัดนครศรีธรรมราช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยม ชาวนครศรีธรรมราช สานามหน้าท่าว่าการอำเภอทุ่งสง เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๒

ที่จังหวัดนครศรีธรรมราชมี พระราชกรณียกิจ ที่ทรงปฏิบัติเพื่อประชาชนผู้ยากไร้ ๑ ประการ คือ การเสด็จเยี่ยมราษฎร การสงเคราะห์ราษฎร การแก้ ปัญหา อุทกภัย การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดสรรที่ดิน ทำกิน การพัฒนาการเกษตรและส่งเสริมอาชีพราษฎร การสาธารณสุขและสาธารณสุขูปการ และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ

ในบรรดาพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี นั้น ดูเหมือนว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงห่วงใยพสกนิกรของ พระองค์มากที่สุด ตลอดระยะเวลา ๖๐ ปี แห่งการ ครองสิริราชสมบัติสมกับพระราชปณิธานครั้งเสด็จขึ้น ครองราชย์ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อ ประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” นับวันจะเป็น ความจริงที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลกมากขึ้นทุกขณะ พระราชกรณียกิจที่ทรงประกอบ โดยเฉพาะในเรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นล้วนแต่เป็นคุณแก่พสกนิกรชาวไทย ทั่วทุกภาค ไม่ว่าเหนือ อีสาน กลาง ได้

บทความนี้จะกล่าวเฉพาะการเสด็จเยี่ยมเยียน ราษฎร ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในความทรงจำของชาวนครศรี- ธรรมราชตลอดมา ซึ่งเมื่อนับรวมการเสด็จพระราช- ดำเนินมายังพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ครั้ง แรกใน พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมามีจำนวนถึง ๑๖ ครั้ง

ธรรมเนียมการเสด็จเยี่ยมราษฎร

ตามแบบแผนแห่งราชনীติประเพณี อันมีมาแต่ โบราณนั้น เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงประกอบพิธี- บรมราชาภิเษกเป็นสมเด็จพระบรมราชาธิราชโดยสมบูรณ์ แล้ว ก็จะมีพระราชทานพระบรมราชโองการให้ พสกนิกรของพระองค์ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อให้เป็นที่รู้จักพระองค์โดยทั่วถึงกัน ในสมัย โบราณที่เส้นทางคมนาคมยังมีน้อย การที่ พระมหากษัตริย์จะเสด็จพระราชดำเนินไปทั่วราช- อาณาจักรเพื่อให้ราษฎร ได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท โดยทั่วหน้ากัน ย่อมไม่เป็นการสะดวก จึงได้กำหนด

พิธีไว้แต่เพียง การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพระ- มหานครอันเป็นราชธานี โดยกระบวนพยุหยาตราเพื่อ ให้ราษฎรในราชธานีได้มีโอกาสเฝ้าชมพระบารมี สองข้างทางเสด็จพระราชดำเนินเท่านั้น ส่วนมณฑล ภายนอกราชธานี ยังหาได้เสด็จพระราชดำเนินไปให้ ราษฎรได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทโดยทั่วถึงกันไม่

ครั้งกาลต่อมาเมื่อบ้านเมืองเจริญขึ้น มีถนน หนทางสำหรับสัญจรไปมาได้กว้างไกลออกไป และมี ขวดยานที่จะพึงใช้เป็นพาหนะไปมาได้โดยสะดวก จึง บังเกิดราชনীติประเพณีใหม่ขึ้น คือพระมหากษัตริย์ นอกจากจะเสด็จโดยกระบวนพยุหยาตราเยี่ยมพระนคร ราชธานี แล้ว ยังอาจได้เสด็จไปเยี่ยมราษฎรตามภูมิภาค ต่างๆ ในมณฑลนอกราชธานีด้วย การเสด็จเยี่ยมราษฎร นั้นประโยชน์มิใช่แต่เพียงราษฎรจะได้มีโอกาสเห็นเจ้า ชีวิตของเขาเท่านั้นไม่ หากแต่นำมาซึ่งความปลื้มปิติ แก่ราษฎรเหล่านั้นด้วย ส่วนองค์พระมหากษัตริย์ก็ทรง ได้ประโยชน์จากการเสด็จ กล่าวคือได้ทอดพระเนตร เห็นสภาพของบ้านเมืองและความเป็นอยู่ของราษฎร ในพระราชอาณาจักรด้วยสายพระเนตรของพระองค์เอง อันจะทำให้สามารถ ที่จะทรงกำหนดแนวแห่งรัฐา- ภิปาโลบายขึ้น ได้โดยถูกต้องเหมาะสมกับสภาวะของ ประเทศ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล- อดุลยเดช สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จขึ้น เถลิงถวัลยราชสมบัติบรมราชาภิเษก ตามโบราณ ขัตติยราชประเพณี เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ ภายหลังที่ทรงรับพระบรมราชาภิเษกแล้ว ได้ เสด็จออกไปทรงศึกษาต่อ ณ ประเทศสวีเดนและแลนด์ อีกระยะหนึ่ง ครั้นเมื่อได้เสด็จนิวัติมาประทับ ในพระราชอาณาจักรเป็นการถาวรแล้ว จึงได้กำหนด การเสด็จเยี่ยมราษฎรในภาคต่างๆ ทั่วราชอาณาจักรขึ้น เริ่มเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร ในจังหวัดทางภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ ๒-๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๘ เป็นปฐม แล้วเสด็จเยี่ยมราษฎร ในจังหวัดทางภาคเหนือระหว่าง วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์

ถึง ๑๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๑ และเสด็จเยี่ยมราษฎรในจังหวัดทางภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๖ - ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๒ ตามลำดับ

การเสด็จเยี่ยมราษฎรในภาคต่างๆ จนทั่วราชอาณาจักรนี้เอง ได้ก่อให้เกิดแนวพระราชดำรินานอันที่จะทรงหาโอกาสเสด็จออกไปยังชนบทที่ห่างไกลในถิ่นกันดาร เพื่อทรงหาแนวทางบำบัดความทุกข์ยากของราษฎรผู้ยากไร้ที่ประสบความทุกข์กันดารในท้องถิ่น จนไม่สามารถทำมาหาเลี้ยงชีวิตให้มีความผาสุกตามควรแก่สภาพได้ ดังนั้นถ้าจะกล่าวว่าการเสด็จเยี่ยมราษฎรนอกมณฑลราชธานี เป็นเสมือนหนึ่งต้นเค้าให้เกิดโครงการพระราชดำริ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ทุกข์ยาก ในกาลต่อมาก็น่าจะ

ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๒ ซึ่งเป็นการเสด็จ พระราชดำเนินครั้งแรก มีรายละเอียดการเสด็จพระราชดำเนินดังนี้

การเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดนครศรีธรรมราช ครั้งที่ ๑

(๑๓-๑๖ มีนาคม ๒๕๐๒)

พ.ศ. นิตยชัย สุภระกัญญา

เสด็จอำเภอทุ่งสง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินมายังจังหวัดนครศรีธรรมราชครั้งแรก เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๒ โดยทางรถยนต์พระที่นั่ง ก่อนหน้าจะเสด็จสู่จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เสวยพระกระยาหารกลางวันที่ศาลากลางจังหวัดกระบี่ ครั้นเวลา ๑๔.๔๒ น. จึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ และ ๔๐๑ โดยผ่านทางอำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ และอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

เมื่อรถยนต์พระที่นั่งเข้าสู่เขตจังหวัดนครศรีธรรมราชที่บ้านคลองปาง ตำบลกะปง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในวันศุกร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๒ เวลาประมาณ ๑๕.๓๕ น. นายจันทร์ สมบูรณ์กุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระแสงราชศาสตราประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากนั้นจึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยังพลับพลาหน้าว่าการอำเภอทุ่งสงในเวลา ๑๕.๕๐ น. นายเคลื่อนจิตสำเร็จ นายอำเภอทุ่งสง นำเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมข้าราชการ ราษฎร และนักเรียนโรงเรียนต่างๆ ที่สนามหน้าที่ว่าการอำเภอ ที่นั้นมีราษฎรชายผู้หนึ่งลุกขึ้นไปจับพระหัตถ์ และกราบทูลว่าตนคิดถึงพระเจ้าอยู่หัวมาหลายวันแล้ว เพิ่งได้เห็นและได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทวันนี้เอง นับเป็นบุญของตนยิ่งนัก ทำเอาเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยกังวลกันขวักไขว้เพราะคิดว่าชายผู้นั้นจะปองร้ายพระองค์

ราษฎรหญิงชาวทุ่งสงมอบกรวยพระบาทที่สนามหน้าที่ว่าการอำเภอทุ่งสง เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๒

เสด็จอำเภอเมือง

ขณะเสด็จถึงอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๒ เป็นเวลา ๐๘.๐๕ น. นั้น ราษฎรจำนวนมากพากันกรูเข้ามาเกาะรั้วจนผู้ว่าราชการจังหวัด อันเป็นที่ประทับและร้องถวายพระพร ทั้งสองพระองค์ ได้ทรงโบกพระหัตถ์ต้อนรับอยู่บนระเบียงที่ประทับแรม นับเป็นภาพอันตรึงตาตรึงใจราษฎรที่เฝ้ารอรับเสด็จยิ่งนัก กลางคืนทรงทอดพระเนตรมโนห์รำคณะ “โนราวัน” แห่ง ตำบลบ้านเกาะ (เดิมขึ้นอำเภอเมืองปัจจุบันขึ้นอำเภอ พรหมคีรี) ที่จังหวัดจัดถวาย และละครเรื่อง “อาณูภาพ พ้อขุนรามคำแหง” ซึ่งแผนกศึกษาธิการและโรงเรียนฝึกหัดครูนครศรีธรรมราชจัดแสดงถวาย

วันเสาร์ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๐๒ เวลา ๐๕.๓๐ น. ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ที่บริเวณวัดพระมหาธาตุฯ ได้มีราษฎรชาวนครศรีธรรมราช พากันมาคอยเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และตั้งโต๊ะบูชา แบบต่างๆ อย่างแน่นขนัด ทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินเข้าวิหารพระมหาภิเนษกรม (วิหารพระม้า) และเสด็จขึ้นสู่ลานประทักษิณ ทรงพระสุหร่ายสร่งพระบรมธาตุเจดีย์ แล้วพระราชทาน แพร่สีชมพู ซึ่งเป็นเสมือนผ้าพระบฏให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดนำไปห่มพระบรมธาตุตามประเพณี

ทรงถ่ายภาพและโบกพระหัตถ์ ขณะประทับที่ระเบียงในจวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๒ เวลา ๐๘.๐๐เศษ

ชาวนคร จากนั้นจึงทรงถวายรูปเทียนแพ ต้นไม้ทอง ต้นไม้เงิน และรูปเทียนเครื่องนมัสการ บูชาพระรัตนตรัย แล้วทรงประเคนผ้าไตรและยามแก่พระสงฆ์ ๒๐ รูป พระสงฆ์ออกไปครองผ้าเสร็จแล้วกลับเข้ามาয়้อาสนะ เจริญพระพุทธมนต์ จบแล้วทรงประเคนภัตตาหารพระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จแล้ว เสด็จกลับไปเสวยพระกระยาหารกลางวันที่ยวนผู้ว่าราชการ จังหวัด

ครั้นเวลา ๑๕.๒๐ น. เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางพวงมาลาที่อนุสาวรีย์วีรไทย ซึ่งเป็นที่บรรจุอัฐิทหารผู้ประกอบวีรกรรมด้านข้าศึกผู้รุกราน เมื่อเช้า วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ ด้วยความกล้าหาญ จากนั้นจึงทรงวางศิลาฤกษ์ โรงพยาบาลมณฑลทหารบกที่ ๕ (ปัจจุบันคือโรงพยาบาลค่ายวชิราวุธ) แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมทหาร ณ กองบัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๕ ซึ่งที่นั่นผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๕ ได้กราบบังคมทูลเบิกนายทหารและภริยาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่นายทหาร แล้วเสด็จพระราชดำเนินตรวจแถวทหาร จากนั้นจึงเสวยพระสุธารส แล้วทอดพระเนตรการแสดงรำถวาย พระพร

ครั้นเวลา ๑๖.๕๘ น. เสด็จพระราชดำเนิน จากค่ายวชิราวุธ ไปยังศาลากลางจังหวัด และหอพระพุทธสิหิงค์ โดยเสด็จพระราชดำเนินประทับบนพลับพลาหน้าศาลากลางจังหวัด ณ ที่นั้นผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช กราบบังคมทูลเบิกข้าราชการและตำรวจเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทรงมีพระราชดำรัส ตอบขอบใจที่ต้อนรับอย่างพร้อมเพรียง ซึ่งทำให้ทรงหายเหน็ดเหนื่อย

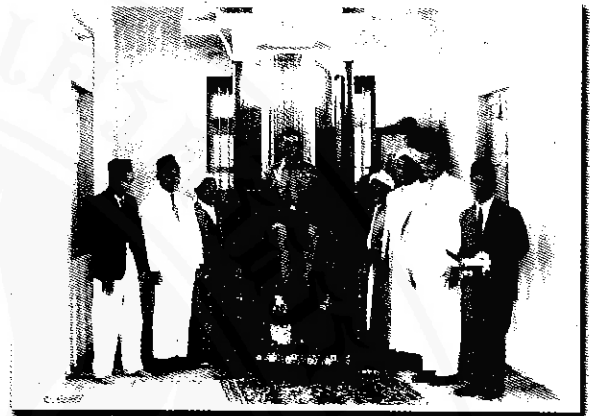
จากการเดินทาง ทรงยินดีที่ทราบว่ารายนุรักษ์ทำอาชีพ
มีผลดี ทรงอัญเชิญพระบรมธาตุและพระพุทธรูปหิ้งค์
ให้ช่วยคุ้มครองราษฎรชาวนครศรีธรรมราช ให้เจริญ
รุ่งเรืองตลอดกาล จากนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดทูลเกล้าทูล
กระหม่อมถวายพระบรมธาตุจำลอง นายเทศมนตรี
(นายไสว สวัสดิการ) ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย
พระพิมพ์ดินดิบซึ่งขุดได้จากเจดีย์ยักษ์ วัดพระเงิน
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในช่วงนั้นเองมี
ราษฎรผู้หนึ่งทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเปิด ซึ่งมีสีชา
ด้วยเห็นว่าเป็นของแปลก

วันอาทิตย์ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๒ เวลา
๑๐.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนิน โดยรถยนต์พระที่นั่ง
ไปยังน้ำตกพรหมโลก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรี-
ธรรมราช (เวลานั้นมิได้แยกเป็นอำเภอพรหมคีรี)
ระหว่างทางได้ทรงหยุดรถยนต์พระที่นั่งที่ชุมชนของ
ชาวไทยมุสลิมที่ตลาดแขก คณะกรรมการชาวไทย
มุสลิมได้ทูลเชิญ เสด็จพระราชดำเนินลงเหยียบพื้น
มัสยิดชอลาฮุดดีน เพื่อเป็นสิริมงคล ทรงได้ถาม
ทุกข์สุขของชาวไทยมุสลิมที่เฝ้ารอรับเสด็จ แล้วจึง
เสด็จพระราชดำเนินต่อ

ก่อนถึงน้ำตกพรหมโลกระยะทางประมาณ
๑๐ กิโลเมตร ต้องทรงเปลี่ยนรถยนต์พระที่นั่งเป็น
รถจี๊ปที่สามแยกบ้านตาล เพราะถนนในช่วงนั้นเป็น
ถนนดินซึ่งราษฎรชาวนครศรีธรรมราช ภายใต้การนำ
ของนายสุภโยค พานิชวิทย์ นายอำเภอท่าศาลา ได้
ร่วมมือร่วมใจกันขุดถนนเป็นเวลาแรมเดือน เพื่อ
น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นเส้นทางเสด็จพระราช
ดำเนินไปน้ำตก ในระหว่างทางเสด็จทรงทอดพระเนตร
ภูเขามหาชัย อันเป็นภูเขาที่มียอดแหลม ซึ่งแปลกตา
กว่าภูเขาอื่นในพืดเดียวกัน บริเวณเชิงเขามีการก่อสร้าง
อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) สองชั้นหลังหนึ่ง
ซึ่งมีป้ายบอกว่า “สถานที่ก่อสร้างโรงเรียนฝึกหัดครู”

เมื่อถึงน้ำตกพรหมโลก ทรงพักผ่อนอิริยาบ
ทอดพระเนตรทิวทัศน์และแมกไม้ของน้ำตกพรหมโลก
เวลานั้นทิวทัศน์งามสุดที่หากมาพรรณานาได้ ก่อน

เสด็จพระราชดำเนินกลับทรงจารึกพระปรมาภิไธยย่อ
ภปร. และ สก. ไว้บนหน้าผาของน้ำตกด้วย

เสด็จเหยียบพื้นดินและประทับนั่งในมัสยิดชอลาฮุดดีน (มัสยิดท่าช้าง)
เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๒ เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น.

เสด็จพระราชดำเนินไปน้ำตกพรหมโลก ตำบลพรหมโลก
(ในเวลานั้นขึ้นกับอำเภอเมือง) เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๒

เสด็จพระราชดำเนินไปวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร
วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๒ เวลา ๐๕.๓๐ น.

นายกเทศมนตรีเมืองนครศรีธรรมราช
ถวายพระพิมพ์ดินดิบจากเจดีย์กษัตริย์ (วัดพระเงิน) เมื่อวันที่ ๑๔
มีนาคม ๒๕๐๒ เวลาประมาณ ๑๗.๓๐ น.

ทรงพักผ่อนอิริยาบถที่น้ำตกพรหมโลก วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๒

เสด็จอำเภอร่อนพิบูลย์

วันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๐๒ เวลา ๐๘.๑๖ น. เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งออกจากที่ประทับ ณ จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เสด็จพระราชดำเนินถึงอำเภอร่อนพิบูลย์ เมื่อเวลา ๐๙.๑๕ น. ทรงเยี่ยมราษฎรอยู่บริเวณสนามหน้าที่ว่าการอำเภอ และหน้าโรงเรียนร่อนพิบูลย์ ประมาณชั่วโมงเศษ แล้วเสด็จพระราชดำเนินออกจากอำเภอร่อนพิบูลย์เวลา ๑๐.๒๕ น. ไปยังจังหวัดครั้งเป็นลำดับต่อไป รวมเวลาเสด็จประทับที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ๑ วัน ๒ คืน

นับแต่ได้เสด็จเยี่ยมราษฎรในจังหวัดนครศรีธรรมราชครั้งนั้นมาจนถึงวันนี้เป็นเวลากว่า ๔๗ ปีแล้ว ตลอดเวลาอันยาวนานนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชอุตสาหะอันแรงกล้าในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์แห่งปวงชน ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม มีพสกนิกรชาวนครได้รับพระราชทานความช่วยเหลือบำบัดทุกข์บำรุงสุขมากมายจนไม่อาจจะคณานับได้ ขอพระองค์จงทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน แผ่นรพระบรมโพธิสมภารแห่งพระองค์คุ้มครองเกล้าคุ้มครองระหม่อมพสกนิกรชาวนครทั้งปวงตลอดไปตราบชั่วฟ้าดินสลาย

เสด็จน้ำตกพรหมโลก
เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๒